

El Planell

Tona

Ubicació

Comarca: Osona
Emplaçament Des de la BV 5303, sortint de Tona, a 1 km a mà dreta surt un camí de terra.
Alçada: 668,7

Coordenades:

Latitud: 41.85182
Longitud: 2.20675
UTM Est (X): 434152
UTM Nord (Y): 4633628

Classificació

Número de fitxa 08283 - 250
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Gòtic Modern Historicista Popular
Segle XIII, XVII (cos principal), XVIII
Any 1208, 1615 (capella), 1751.
Estat de conservació Bo
Protecció Legal
Tipus de protecció: BCIL
Observacions protecció: BCIL 12239-I
POUM. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. VI. Catàleg de béns a protegir. Cr-2. El Planell. BCIL A.
POUM. Pla d'Ordenació Urbanística Municipal. VII. Catàleg masies i cases rurals. Id-30 El Planell.
Data aprovació: dc., 20/07/2011 - 12:00
Número inventari IPAC -24417
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial - productiu

Titularitat	Privada
Titular:	001501200DG33C0001RD
Fitxes associades:	
<u>Casa Nova del Planell</u>	
<u>Pou del Planell</u>	
Autoria de la fitxa	Josep Anton Pérez Arriaga (TRÍADE Serveis Culturals)
Data de registre de la fitxa:	dg., 30/06/2024 - 22:39

Descripció

Conjunt format per una edificació principal, de planta quadrada i coberta a quatre vents, i un segon volum a ponent, de planta rectangular amb coberta a tres vents, amb un cos de galeries de dos pisos, encarades a migdia. Enmig, una zona o pati enjardinat que comunica els dos volums.

El cos principal consta de planta baixa, i dos pisos. Presenta parament de pedra lligada amb morter, i cantonades reforçades amb carreus ben escairats. De la façana principal en destaca el portal adovellat, les finestres treballades amb pedra i la terrassa superior que comunica amb l'obertura situada a l'extrem de ponent del primer pis.

El cos adossat a ponent es va construir per acollir la masoveria, a la part posterior, i una seqüència de galeries d'arc rebaixat encarades a llevant, en el primer i segon pis. En aquest cas, la façana està arrebossada.

A l'extrem nord-est de l'edificació principal, hi ha adossada una torreta, i s'hi ubica la capella dedicada a Sant Antoni de Pàdua.

Diferents llices i un mur encerclen la casa, la zona enjardinada i els horts. A l'exterior, davant de l'entrada, un pou.

Al voltant, hi ha antigues edificacions aïllades, com pallisses o coberts que s'han anat rehabilitant al llarg del temps.

Observacions:

L'accés al conjunt es fa través d'una avinguda de camí de terra, entre camps de conreu. L'edifici actual és el resultat de múltiples reformes.

Història

El lloc del Planell és esmentat en la documentació des del 1023. La família del mas, de cognom Planell, ja apareix en un pergami del 1197. Tot i així, l'edifici actual és del segle XVII, la capella es bastí al 1615 i fou reformada posteriorment. El conjunt de l'edifici va ser reformat i ampliat al segle XVIII.

Fou en aquest moment quan el rei Ferran VI va atorgar als Planell el privilegi de cavallers del Principat de Catalunya i ciutadans honrats de Barcelona (1751). Anys abans ja havien ampliat els seus dominis i propietats considerablement mitjançant diverses compres. Per exemple, posseïen el mas Barri i el patronatge de l'església de Santa Maria del Barri.

Com molts altres indrets de Tona, durant la Guerra del Francès, la masia va ser atacada.

La família Planell va estar ben posicionada socialment i això es mostra en el paper que alguns dels seus membres tenien al segle XIX. El 1814 Josep de Planell com a procurador síndic, i l'any 1852 a Ramon Planell com a batlle de Tona.

El Planell s'ubica a la zona coneguda com "La Barroca", una franja de ponent respecte a Tona, i amb un paisatge característic de conreus, torrents, antics molins, vells camins, guixeres i masies disperses, que ja s'esmenta en un document del segle XVII. Alguns masos històrics de la Barroca que s'hi vinculen amb el nom són: Prat de la Barroca, Corominons de la Barroca, el Planelló de la Barroca, el Vendrell, Segalers, entre altres.

Bibliografia

LLEOPART, Amadeu. (2006). Retalls del passat per conèixer millor Tona. Ajuntament de Tona.

PADRÓS GÓMEZ, Carles. (2008) Dossier documentació Ruta de l'aigua a Tona (Osona). Ajuntament de Tona, Centre D'interpretació del Camp de les Lloses.

PADRÓS, Carles i PUIGFERRAT, Carles (2011). Tona. Recull gràfic 1890 - 1978. Editorial Efadós

PLADEVALL, Antoni. (1990). Tona. Mil cent anys d'Història. Eumo Editorial. Ajuntament de Tona.

[Inventari del Patrimoni Arquitectònic de Catalunya.](#)

Enllaços d'interès:

[Goigs i devocions populars](#)

